

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

6. září 2012*

„Kasační opravné prostředky — Žaloba na neplatnost — Nepřípustnost žaloby — Zastoupení před unijními soudy — Advokát — Nezávislost“

Ve spojených věcech C-422/11 P a C-423/11 P,

jejichž předmětem jsou kasační opravné prostředky na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podané dne 5. srpna 2011,

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, se sídlem ve Varšavě (Polsko), zastoupený D. Dziedzic-Chojnackou a D. Pawłowskou, radcowie prawni,

Polská republika, zastoupená M. Szpunarem, jakož i A. Kraińskou a D. Lutostańskou, jako zmocněnci,
účastníci řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelé),

přičemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená G. Braunem a A. Stobiecka-Kuik, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení A. Prechal, předsedkyně senátu, K. Schiemann (zpravodaj) a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokátka: V. Trstenjak,

vedoucí soudní kanceláře: K. Sztranc-Sławiczek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 4. června 2012,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: polština.

Rozsudek

- 1 Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (předseda Úřadu pro elektronické komunikace, dále jen „PUKE“) a Polská republika se svými kasačními opravnými prostředky domáhají zrušení usnesení Tribunálu Evropské unie ze dne 23. května 2011, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej v. Komise (T-226/10, Sb. rozh. s. I-2467, dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým Tribunál odmítl jako nepřípustnou žalobu PUKE znějící na zrušení rozhodnutí Komise C (2010) 1234 ze dne 3. března 2010 přijatého podle čl. 7 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) (Úř. věst. L 108, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 349).

Právní rámec

Unijní právo

- 2 Článek 19 první, třetí a čtvrtý pododstavec statutu Soudního dvora Evropské unie, který je použitelný na Tribunál na základě článku 53 téhož statutu, stanoví:

„Členské státy a orgány Unie zastupuje před Soudním dvorem zmocněnec jmenovaný pro každou jednotlivou věc; zmocněnci může být nápomocen poradce nebo advokát. [...]

[...]

Jiní účastníci řízení musí být zastoupeni advokátem.

Zastupovat některého účastníka řízení před Soudním dvorem nebo mu být nápomocen může pouze advokát oprávněný k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je stranou dohody o Evropském hospodářském prostoru.“

- 3 Polské znění uvedeného článku 19 uvádí namísto pojmu „advokát“ pojem „advokát a právní poradce [radca prawny]“.
- 4 Článek 113 jednacího řádu Tribunálu stanoví:

„Tribunál může kdykoliv bez návrhu po vyslechnutí účastníků řízení rozhodnout, zda jsou splněny nepominutelné podmínky řízení nebo vyslovit, že návrh se stal bezpředmětným a že ve věci již nerozhodne [...]“

Polské právo

- 5 Polské právo zná kromě povolání advokáta také povolání právního poradce. Právní poradci mohou požádat o zápis do advokátní komory, a být tedy řádně oprávněni zastupovat své klienty a zaměstnavatele před polskými soudy.
- 6 Profesní komora právních poradců byla zřízena v souladu s čl. 17 odst. 1 Ústavy Polské republiky. Povolání právního poradce je upraveno zákonem o právních poradcích ze dne 6. července 1982 a jeho členové jsou vázáni etickým kodexem pro právního poradce (Kodeks Etyki Radcy Prawnego). Tyto předpisy obsahují řadu ustanovení specificky upravujících pravidla poskytování právní pomoci právními poradci a jejich cílem je zaručit, aby tito poradci mohli vykonávat své povolání nezávisle bez ohledu na to, zda se nacházejí v zaměstnaneckém poměru k účastníkovi řízení, kterému poskytují pomoc, či nikoliv.

- 7 Podle čl. 193 odst. 1 zákona o telekomunikačním právu (Ustawa z dnia Prawo telekomunikacyjne) ze dne 16. července 2004 (Dz. U. č. 171, položka 1800), ve znění použitelném na skutkové okolnosti sporu, vykonává PUKE své pravomoci prostřednictvím Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Úřad pro elektronické komunikace, dále jen „UKE“).
- 8 Podle čl. 25 odst. 4 bodů 1 a 2 zákona o veřejné službě (ustawa z dnia o służbie cywilnej) ze dne 21. listopadu 2008 (Dz. U. č. 227, položka 1505), ve znění použitelném na skutkové okolnosti sporu, zajišťuje fungování a kontinuitu práce tohoto úřadu, podmínky jeho činnosti, jakož i organizaci jeho práce generální ředitel UKE, a nikoliv jeho předseda. Je rovněž věcí generálního ředitele UKE, a nikoliv jeho předsedy, aby zajistil řízení zaměstnanců a prováděl ve vztahu k zaměstnancům uvedeného úřadu pracovněprávní úkony.

Žaloba k Tribunálu a napadené usnesení

- 9 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 14. května 2010 podal PUKE žalobu znějící na zrušení rozhodnutí uvedeného v bodě 1 tohoto rozsudku.
- 10 Žalobu k Tribunálu podaly H. Gruszecka a D. Pawłowska, které jsou právními poradkyněmi („radcowie prawni“).
- 11 V rámci organizačního procesního opatření vyzval Tribunál PUKE, aby uvedl, zda se právní poradkyně, které podepsaly žalobu jeho jménem, nacházely v době podání žaloby ve vztahu k němu v zaměstnaneckém poměru.
- 12 V odpovědi na tuto výzvu PUKE uvedl, že H. Gruszecka a D. Pawłowska se nacházely v zaměstnaneckém poměru k UKE, avšak nikoliv k PUKE. Kromě toho PUKE uvedl, že podle polských právních předpisů je zaprvé příslušný k rozhodování o vzniku zaměstnaneckého poměru těchto právních poradců, jeho době trvání a pokračování v něm generální ředitel UKE, nikoliv jeho předseda, zadruhé tito právní poradci spadají do kategorie nezávislých pracovních míst, která podléhají přímo generálnímu řediteli UKE a zatřetí podle polských právních předpisů o právních poradcích zastává právní poradce, který vykonává profesi v rámci zaměstnaneckého poměru, autonomní pracovní místo, které podléhá přímo řídicímu pracovníkovi organizační jednotky.
- 13 Tribunál tedy přezkoumal přípustnost návrhu z hlediska ustanovení statutu Soudního dvora týkajících se požadavků na zastoupení účastníků řízení před ním a v bodech 16 až 23 napadeného usnesení uvedl toto:

„16 Podle ustálené judikatury [...] především z použití pojmu ‚zastoupení‘ v článku 19 třetím pododstavci statutu Soudního dvora, vyplývá, že ‚účastník řízení‘ ve smyslu tohoto článku nemůže sám podat žalobu k Tribunálu, ale musí využít služeb třetí osoby, která musí být oprávněna k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo státu, který je stranou dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP) (viz usnesení Tribunálu ze dne 19. listopadu 2009, EREF v. Komise, T-94/07, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 14 a citovaná judikatura).
- 17 Tento požadavek využití služeb třetí osoby odpovídá koncepci úlohy advokáta, podle níž je advokát považován za spolupracovníka v justiční oblasti, jenž je povolán poskytnout zcela nezávisle a ve vyšším zájmu spravedlnosti právní pomoc, kterou klient potřebuje. Tato koncepce odpovídá právním tradicím společným členským státům a nalezneme ji rovněž v unijním právním řádu, jak vyplývá právě z článku 19 statutu Soudního dvora ([výše uvedené] usnesení ze dne 19. listopadu 2009, EREF v. Komise, [...] bod 15).
- 18 V projednávaném případě je třeba úvodem zdůraznit, že odkaz žalobce na požadavky na nezávislost vyplývající z profesních pravidel upravujících povolání právního poradce, nemůže sám o sobě prokázat, že H. Gruszecka a D. Pawłowska byly oprávněny jej zastupovat před

Tribunálem. Pojem nezávislosti advokáta je totiž vymezen nejen pozitivně, a sice odkazem na profesní disciplínu, ale i negativně, a sice neexistencí zaměstnaneckého poměru (v tomto smyslu viz rozsudek [ze dne 14. září 2010,] Akzo Nobel Chemicals a Akcros Chemicals v. Komise, [C-550/07 P, Sb. rozh. s. I-8301], body 44 a 45 a usnesení ze dne 29. září 2010, EREF v. Komise, [...] [C-74/10 P a C-75/10 P], bod 53).

- 19 Dále je nutno konstatovat, že žalobce připouští, že H. Gruszecka a D. Pawłowska se nacházejí v zaměstnaneckém poměru k UKE. V tomto ohledu uvádí, že generální ředitel UKE rozhoduje o „[jejich] přijetí, [jejich] pracovních podmínkách a ukončení [jejich] zaměstnaneckého poměru“.
 - 20 Konečně žalobce dále uvádí, že úlohou UKE je pomáhat svému předsedovi při plnění právních úkolů, které mu byly svěřeny.
 - 21 Proto, i kdyby bylo možné zcela odlišit předsedu UKE a UKE a i kdyby formálně neexistoval zaměstnanecký poměr mezi žalobcem a jeho právními poradkyněmi, nic by to nezměnilo na tom, že požadavky, které jsou výslovně uvedeny v judikatuře citované v bodech 16 a 17 výše, by nebyly v projednávaném případě splněny. Existence vztahu podřízenosti v rámci UKE – byť pouze vůči jeho generálnímu řediteli – třebaže je jeho výlučnou funkcí pomoc žalobci, implikuje menší stupeň nezávislosti, než je tomu u právního poradce nebo advokáta, který činnost pro svého klienta vykonává v externí advokátní kanceláři.
 - 22 Tento závěr není vyvrácen odkazy žalobce na polské právní předpisy, které upravují povolání právního poradce. Jak bylo zdůrazněno v bodě 18 výše, samotná profesní disciplína nemůže prokázat, že je splněn požadavek na nezávislost. Kromě toho podle judikatury platí, že ustanovení týkající se zastoupení nepriviligovaných účastníků řízení před Tribunálem musí být vykládána v mezích možností autonomně bez odkazu na vnitrostátní právo ([výše uvedený] usnesení ze dne 19. listopadu 2009, EREF v. Komise, [...], bod 16).
 - 23 Z výše uvedeného vyplývá, že zaměstnanecký poměr mezi H. Gruszeckou a D. Pawłowskou, na jedné straně a l'UKE, na straně druhé, není slučitelný se zastoupením žalobce před Tribunálem.“
- 14 Ve světle těchto úvah došel Tribunál k závěru, že vzhledem k tomu, že návrh na zahájení řízení byl podepsán H. Gruszeckou a D. Pawłowskou, nebyl podán v souladu s čl. 19 třetím a čtvrtým pododstavcem, čl. 21 prvním pododstavcem statutu Soudního dvora a čl. 43 odst. 1 prvním pododstavcem jednacího řádu, a proto byla žaloba nepřijatelná.

Návrhová žádání účastníků řízení a řízení před Soudním dvorem

- 15 PUKE navrhuje, aby Soudní dvůr:
 - zrušil napadené usnesení a vrátil věc Tribunálu k novému přezkumu a
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 16 Polská republika navrhuje zrušit napadené usnesení.
- 17 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
 - zamítl kasační opravné prostředky a
 - uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

- 18 Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 8. prosince 2011 byly věci C-422/11 P a C-423/11 P spojeny pro účely ústní části řízení a rozsudku.
- 19 Usnesením ze dne 16. dubna 2012 předseda Soudního dvora zamítl návrhy Krajowa Izba Radców Prawnych (Národní komora právních poradců), Evropského sdružení podnikových právníků podané dne 29. listopadu 2011 a návrh Law Society of England and Wales podaný dne 2. prosince 2011 na povolení jejich vedlejšího účastenství na podporu návrhových žádání PUKE a Polské republiky.

Ke kasačním opravným prostředkům

- 20 Ač není třeba přezkoumávat přípustnost kasačního opravného prostředku podaného PUKE z hlediska článku 19 statutu Soudního dvora, jelikož právní otázka týkající se této přípustnosti je právě samotným předmětem tohoto kasačního opravného prostředku, je třeba uvést, že PUKE uplatňuje pět důvodů na podporu svého kasačního opravného prostředku, přičemž první důvod odpovídá první části prvního důvodu uplatňovaného Polskou republikou na podporu jejího kasačního opravného prostředku, druhý důvod odpovídá druhé části jejího prvního důvodu, čtvrtý důvod odpovídá jejímu druhému důvodu a pátý důvod odpovídá jejímu třetímu důvodu.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku PUKE a k první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku Polské republiky, vycházejícím z nesprávného výkladu článku 19 statutu Soudního dvora

- 21 Navrhovatelé vytýkají Tribunálu, že nesprávně vyložil článek 19 statutu Soudního dvora, když měl za to, že toto ustanovení vyžaduje, aby poradce zastupující účastníka řízení před unijními soudy měl vůči tomuto účastníku řízení určitou míru nezávislosti, kterou postrádaly právní poradkyně, které podaly žalobu k Tribunálu.
- 22 V tomto ohledu tvrdí, že obě dotčené právní poradkyně se nacházely v zaměstnaneckém poměru k UKE, nikoliv k PUKE. Kromě toho podle tvrzení navrhovatelů podléhaly tyto poradkyně v rámci UKE generálnímu řediteli, který je jako jediný odpovědný za fungování tohoto úřadu, zejména pak za řízení zaměstnanců. Podle navrhovatelů právní rámec upravující výkon povolání právního poradce každopádně zaručuje úplnou nezávislost jejich právní práce, dokonce i ve vztahu k jejich zaměstnavateli.
- 23 V tomto ohledu je třeba připomenout – jak Tribunál právem rozhodl v bodě 17 napadeného usnesení – že koncepce úlohy advokáta v unijním právním řádu, která vychází z právních tradic společných členským státům a na níž je založen článek 19 statutu Soudního dvora, je koncepcí, podle níž je advokát považován za spolupracovníka v justiční oblasti, jenž je povolán poskytnout zcela nezávisle a ve vyšším zájmu spravedlnosti právní pomoc, kterou klient potřebuje (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. května 1982, AM & S Europe v. Komise, 155/79, Recueil, s. 1575, bod 24; výše uvedený rozsudek Akzo Nobel Chemicals a Akros Chemicals v. Komise, bod 42 a výše uvedené usnesení ze dne 29. září 2010, EREF v. Komise, bod 52).
- 24 Požadavek nezávislosti přitom implikuje neexistenci jakéhokoliv zaměstnaneckého poměru mezi tímto advokátem a jeho klientem (viz výše uvedené usnesení ze dne 29. září 2010, EREF v. Komise, bod 53 a citovaná judikatura). Jak totiž Tribunál právem rozhodl v bodě 18 napadeného usnesení, pojem nezávislosti advokáta je vymezen nejen pozitivně, a sice odkazem na profesní disciplínu, ale i negativně, a sice neexistencí zaměstnaneckého poměru (výše uvedený rozsudek Akzo Nobel Chemicals a Akros Chemicals v. Komise, bod 45).

- 25 Tato úvaha má stejnou platnost v takové situaci, jako je situace právních poradkyň dotčených v tomto řízení, kdy jsou advokáti zaměstnání entitou, která je spojena s účastníkem řízení, jehož zastupují. Zaměstnanecký poměr, v němž se nacházejí právní poradci ve vztahu k UKE – byť je UKE formálně oddělen od PUKE – totiž může mít vliv na jejich nezávislost, jelikož zájmy UKE jsou ve velké míře společné se zájmy PUKE. Existuje totiž riziko, že profesní názor těchto poradců bude alespoň částečně ovlivněn jejich pracovním prostředím.
- 26 Kromě toho z důvodů uvedených v bodě 24 tohoto rozsudku, nejsou argumenty navrhovatelů, jejichž cílem je prokázat, že advokát, který je zaměstnán klientem, jehož zastupuje, má vůči tomuto klientovi stejný stupeň nezávislosti jako samostatně působící advokát, v projednávaném případě relevantní.
- 27 Je třeba odmítnout i argumentaci Polské republiky týkající se údajných praktických obtíží, které implikují nutnost využít služeb advokáta. Dodatečné výdaje z důvodů povinnosti využít externího advokáta vznikají nejen veřejnoprávním orgánům, jako je UKE, ale také všem soukromým osobám. Navíc nebylo nijak prokázáno, že by problémy související s přístupem k důvěrným informacím v rámci veřejnoprávních orgánů nebo s právními ustanoveními upravujícími veřejné zakázky představovaly významnou překážku zastupování veřejnoprávních orgánů před unijními soudy.
- 28 S ohledem na tyto úvahy je třeba zamítnout první důvod PUKE a první část prvního důvodu Polské republiky, které uplatňují tito účastníci řízení na podporu svých kasačních opravných prostředků, jako neopodstatněné.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku PUKE a ke druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku Polské republiky, vycházejícím z nerespektování zvláštností a nezávislosti povolání právního poradce v Polsku

- 29 Navrhovatelé tvrdí, že čl. 19 čtvrtý pododstavec statutu Soudního dvora odkazuje na vnitrostátní právo a že v rozporu s tím, co navrhuje Tribunál v bodě 22 napadeného usnesení, nemohou být při výkladu tohoto statutu ponechány bez povšimnutí vnitrostátní právní předpisy. Právo advokátů jednat před vnitrostátními soudy, a tedy před unijními soudy, vymezuje podle navrhovatelů právě vnitrostátní právo, v projednávaném případě polské právo.
- 30 PUKE odkazuje na judikaturu, podle níž při neexistenci zvláštních unijních pravidel v dané oblasti si každý členský stát v zásadě ponechává volnost upravit výkon povolání advokáta na svém území, a proto se pravidla vztahující se na toto povolání mohou v jednotlivých členských státech podstatně lišit.
- 31 Navrhovatelé v tomto kontextu tvrdí, že ustanovení odvozeného unijního práva v oblasti uznávání profesních kvalifikací advokátů nevyžadují žádné rozlišení, pokud jde o právo advokátů zastupovat klienta v soudním řízení, podle toho, zda se nacházejí v zaměstnaneckém poměru k účastníkovi řízení, pro něhož jednají, či nikoliv. Tyto předpisy podle navrhovatelů stanovují pouze možnost členských států zavést takové rozlišení, pokud jejich vnitrostátní právo zakazuje advokátům, kteří se nacházejí v zaměstnaneckém poměru, zastupovat svého zaměstnavatele před soudem.
- 32 Pokud vnitrostátní právní úprava zaručuje advokátovi nezávislost jeho situace do takové míry, že mu umožňuje zastupovat svého zaměstnavatele před vnitrostátními soudy, nic tedy podle navrhovatelů neodůvodňuje, aby mu bylo odepráno právo zastupovat účastníky řízení před unijními soudy. Navrhovatelé tvrdí, že polský právní a etický rámec nijak nerozlišuje mezi právními poradci podle toho, zda se nacházejí ve vztahu k účastníkovi řízení, kterého zastupují, v zaměstnaneckém poměru, či nikoliv, a zaručuje jim dostatečnou nezávislost. Podle Polské republiky vede rozlišení učiněné v napadeném usnesení k založení diskriminace v neprospěch jedné z forem poskytování služeb právními poradci a těch, kteří ji využili.

- 33 Úvodem je třeba v tomto ohledu konstatovat, že čl. 19 čtvrtý pododstavec statutu Soudního dvora tím, že stanoví, že zastupovat některého účastníka řízení před Soudním dvorem může pouze advokát oprávněný k výkonu advokacie podle práva některého členského státu, ukládá nezbytnou podmínku, kterou musí splnit každý advokát jednající před unijními soudy jménem jiného účastníka řízení než členského státu nebo unijního orgánu. Uvedená podmínka však nemůže být vykládána jako postačující podmínka v tom smyslu, že každému advokátovi oprávněnému k výkonu advokacie podle práva členského státu, je automaticky povoleno jednat před unijními soudy.
- 34 I když – jak bylo uvedeno v bodě 23 tohoto rozsudku – koncepce úlohy advokáta v unijním právním řádu vychází z právních tradic společných členským státům, je nicméně tato koncepce v rámci sporů před unijními soudy uplatňována objektivně, a tedy nutně nezávisle na vnitrostátních právních rádech.
- 35 Tribunál proto v bodě 22 napadeného usnesení právem rozhodl, že ustanovení týkající se zastoupení neprivilegovaných účastníků řízení před unijními soudy musí být vykládána v mezích možností autonomně bez odkazu na vnitrostátní právo.
- 36 Z týchž důvodů není v tomto kontextu relevantní čl. 67 odst. 1 SFEU, kterého se PUKE dovolává, když tvrdí, že nejsou respektovány právní systémy a tradice členských států, neboť článek 19 statutu Soudního dvora, který je v projednávaném případě relevantní, upravuje zastupování účastníků řízení nikoliv před vnitrostátními soudy, ale před soudy unijními.
- 37 V důsledku toho je třeba zamítnout druhý důvod PUKE a druhou část prvního důvodu Polské republiky, které uplatňují tito účastníci řízení na podporu svých kasačních opravných prostředků, jako neopodstatněné.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku PUKE, vycházejícímu z porušení zásady svěřených pravomocí a zásady subsidiarity

- 38 PUKE se dovolává porušení zásady svěřených pravomocí vyplývajících z čl. 5 odst. 1 a 2 SEU ve spojení s čl. 4 odst. 1 SEU. Tvrdí, že tím, že Tribunál omezil použití čl. 19 třetího pododstavce statutu Soudního dvora na advokáty, kteří nevykonávají své povolání na základě pracovní smlouvy, zasáhl do pravomoci členských států stanovit, zda určitá osoba má postavení advokáta, čímž porušil zásadu svěřených pravomocí. Podle PUKE nemůže unijní právo stanovit podmínky, které musí být splněny k výkonu povolání advokáta.
- 39 PUKE rovněž tvrdí, že napadené usnesení porušuje zásadu subsidiarity, jelikož nic neumožňuje odůvodnit tvrzení, podle něhož nelze na vnitrostátní úrovni dosáhnout cíle nezávislosti advokátů nebo právních poradců.
- 40 V tomto ohledu stačí připomenout, že projednávané kasační opravné prostředky se týkají nikoliv organizace výkonu povolání advokáta na území členského státu, ale zastupování účastníků řízení před unijními soudy upraveného ve statutu Soudního dvora. Výklad pojmu advokát v kontextu článku 19 tohoto statutu nemá ostatně vliv na zastupování účastníků řízení před soudy členského státu, a nemůže být tedy v rozporu se zásadou svěřených pravomocí ani se zásadou subsidiarity.
- 41 Třetí důvod uplatňovaný PUKE na podporu jeho kasačního opravného prostředku je proto třeba zamítnout jako neopodstatněný.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku PUKE a druhému důvodu kasačního opravného prostředku Polské republiky, vycházejícím z porušení zásady proporcionality

- 42 Navrhovatelé tvrdí, že výklad čl. 19 třetího a čtvrtého pododstavce statutu Soudního dvora, podle něhož právní poradci, kteří se nacházejí v zaměstnaneckém poměru k účastníkovi řízení, jej nemohou zastupovat před unijními soudy, není odůvodněn nutností chránit výkon spravedlnosti v Unii nebo

nutností zajistit, aby účastníkům řízení byly poskytnuty služby nezávislým právním poradcem. Podle navrhovatelů porušuje tedy takový výklad zásadu proporcionality, kterou zakotvuje čl. 5 odst. 4 SEU.

- 43 Tvrdí, že existují méně omezující hmotněprávní i procesní opatření, která umožňují dosáhnout téhož cíle nezávislosti zástupce účastníka řízení před unijními soudy, aniž je nezbytné vyloučit celou profesní kategorii právních poradců vykonávajících své povolání v rámci pracovní smlouvy. Taková opatření byla podle navrhovatelů v Polsku zavedena jednotlivými právními a etickými předpisy, které upravují výkon povolání právních poradců.
- 44 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že se každopádně nejedná, že hmotněprávní a procesní opatření, na která odkazují navrhovatelé, umožňují zaručit nezávislost advokáta v tomtéž rozsahu jako neexistence jakéhokoliv zaměstnaneckého poměru mezi tímto advokátem a jeho klientem.
- 45 Je tedy třeba zamítnout čtvrtý důvod PUKE a druhý důvod Polské republiky, které uplatňují tito účastníci řízení na podporu svých kasačních opravných prostředků, jako neopodstatněné.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku PUKE a třetímu důvodu kasačního opravného prostředku Polské republiky, vycházejícím z neuvedení odůvodnění v napadeném usnesení

- 46 Navrhovatelé připomínají ustálenou judikaturu, podle níž odůvodnění rozhodnutí musí jasně a přesně uvádět úvahy Tribunálu, a umožnit tak zúčastněným osobám seznámit se s důvody, pro které byla dotčená opatření přijata, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat svůj soudní přezkum.
- 47 Navrhovatelé mají za to, že Tribunál se v projednávaném případě dostatečně nezabýval vysvětleními, která uvedl PUKE, pokud jde o vztahy mezi PUKE a právními poradkyněmi, které ho zastupovaly. Domnívají se rovněž, že argumenty týkající se nezávislosti právních poradců ponechal Tribunál v bodě 22 napadeného usnesení zcela bez povšimnutí. Tribunál podle nich nemohl právem přijmout toto usnesení, když předtím podrobně nepřezkoumal ustanovení vnitrostátního práva, která upravují výkon povolání právního poradce.
- 48 V tomto ohledu je třeba připomenout, že povinnost uvést odůvodnění neukládá Tribunálu, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu, a že odůvodnění tedy může být implicitní, za podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, proč Tribunál nepřijal jejich argumenty, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat svůj soudní přezkum (rozsudek ze dne 9. září 2008, FIAMM a další v. Rada a Komise, C-120/06 P a C-121/06 P, Sb. rozh. s. I-6513, bod 96 a citovaná judikatura).
- 49 Jak však bylo uvedeno v bodě 35 tohoto rozsudku, Tribunál v bodě 22 napadeného usnesení právem rozhodl, že ustanovení týkající se zastoupení neprivilegovaných účastníků řízení před unijními soudy musí být vykládána v mezích možností autonomně bez odkazu na vnitrostátní právo. Tribunál tedy nebyl nikterak povinen zkoumat zvláštní formu povolání právních poradců v Polsku ani jednotlivé úrovně nezávislosti, které požívají, či ustanovení vnitrostátního práva upravující jejich činnost.
- 50 Pátý důvod PUKE a třetí důvod Polské republiky, které uplatňují tito účastníci řízení na podporu svých kasačních opravných prostředků, je proto třeba zamítnout jako neopodstatněné.
- 51 Vzhledem k tomu, že žádnému z důvodů uplatňovaných navrhovateli na podporu svých kasačních opravných prostředků nelze vyhovět, musí být tyto kasační opravné prostředky zamítnuty.

K nákladům řízení

- 52 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 téhož jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelé neměli ve věci úspěch, je namístež jim uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravné prostředky se zamítají.**
- 2) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej a Polské republiky se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.